ДОМІНУЮЧА ВИМОГА ДО ВДОСКАЛЕННЯ ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НА ПОЛІ БОЮ

Торопчин Д.Г., Задерієнко С.І.
Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, м. Львів

Військове спорядження – це широке поняття, що вміщує певний набір екіпірування в тому числі і засобів індивідуального захисту (ЗІЗ). Вага сучасних комплектів піхотного спорядження вже перебуває на межі людських можливостей. Сьогодні понад чотирьох десятків країн реалізують національні програми по створенню свого "солдата майбутнього", в Україні це концепція бойового єдиного комплекту (БЄК).

Хоча БЄК частково і адаптується під різні бойові сценарії, солдатам бракує у бою рухливості. На полі бою це призводить до ситуацій, коли більш рухливий та менш втомлений піхотинець уникає уражень. У сучасного солдата більше шансів залишитися в живих в ході бою але у перевантаженого бійця рівно стільки ж можливостей отримати у бою поранення або каліцтво. У більшості випадків наявність ЗІЗ умовно достатня, а інші проблемні питання вирішує маскування, тактика та інженерне обладнання позицій.

Наприклад, площа ураження людини близько 1,2 м², а площа типового бронежилета – 50 дм², що разом з шоломом закриває майже 60% площі тіла. Бронежилет і шолом в цілому дають можливість забезпечити частковий протиуламковий захист бійця, але кожен кілограм екіпіровки в діапазоні від 25 до 45 кг збільшує час виконання завдання в середньому на 2%, і в той же час збільшує температурний режим навколо тіла на 10 градусів.

Накопичення температури тіла до певної межі може завдати теплового удару. Сьогодні вага екіпірування, з якою солдат йде у бій, сягає 25 кг і більше, а повне бойове навантаження може дорівнювати 60 кг. Тобто при такій масі екіпіровки боєць буде під вогнем противника в 2 рази довше, ніж без неї. Тому загальна тенденція в цьому напрямку пов'язана зі зниженням маси не лише зброї та боєприпасів, а і захисного індивідуального спорядження.

Світові тенденції свідчать, що на елементи ЗІЗ накладається ряд логічних обмежень: ергономічність, вага, габарити, енергоефективність та вартість виробництва. Зниження ваги бойового екіпірування для підвищення рухливості солдата сприятиме зниженню безповоротних втрат особового складу на полі бою. За оцінками множини експертів майбутня вартість витрат на ЗІЗ на одного стрільця може скласти 230-250 тисяч гривень, а спроби знайти порятунок у екзо-скелетах чи транспортних роботах буде коштувати ще дорожче.

Література:

1. *Мелькін В.В.* Деякі тенденції в створенні і вдосконаленні вітчизняних засобів індивідуального броньового захисту 1991–2017 рр. / В.В. Мелькін / *Зброярня: історія розвитку озброєння та військової техніки*: зб. тез доп. наук.-практ. конф., 27 лютого 2020 р.: тези доп. Львів: НАСВ, 2020. № 41. С. 240-254.